

GEMEENTE HILVERSUM
POSTBUS 9900
1201 GM HILVERSUM

BEZOEKADRES:
RAADHUIS
DUDOKPARK 1
TELEFOONNUMMER: 14 035
WWW.HILVERSUM.NL

Aan de gemeenteraad
cc college van B en W
cc pers

DATUM 26 april 2022
ZAAKNUMMER 1110158
BEHANDELD DOOR Esther Rossum, van
TELEFOON (035) 629 2360
UW KENMERK

BIJLAGEN

BETREFT Uitnodiging raadsinformatiebijeenkomst 11 mei as. en korte stand van
zaken opvang middellange termijn opvang Oekraïense vluchtelingen

Geachte raads- en commissieleden,

Met deze brief informeren wij u over de laatste ontwikkelingen met betrekking tot de opvang van Oekraïense vluchtelingen en nodigen wij u uit voor een raadsinformatiebijeenkomst op **Woensdag 11 mei 2022**, aansluitend aan de raadsvergadering.

Raadsinformatiebijeenkomst 11 mei 2022

Tijdens deze bijeenkomst nemen wij u graag mee in de opvang van Oekraïense vluchtelingen. U krijgt inzicht in het proces dat wij zowel ambtelijk als bestuurlijk doorlopen hebben vanaf het moment dat de opdracht via het Rijk bij de Veiligheidsregio is neergelegd tot en met het moment waar wij nu staan zowel regionaal binnen de Gooi en Vechtstreek als lokaal in Hilversum. Van bad, bed, brood naar dagbesteding, onderwijs, leefgeld, werk etc. Ook krijgt u een beeld van de diverse vormen van opvang (korte, middellange en lange termijn opvang) en de stappen die daarvoor noodzakelijk zijn, gericht op de toekomst.

Mailen van uw vragen

Vooruitlopend op de bijeenkomst willen wij u graag in de gelegenheid stellen om vragen die u op dit moment heeft en die avond graag beantwoord zou willen zien, met ons te delen.

Dit kunt u doen door uw vragen of onderwerpen *te mailen naar de griffie*, zij zorgen ervoor dat wij ze ontvangen. Zodat wij daar rekening mee kunnen houden en u van de gewenste informatie kunnen voorzien.

Middellange termijn opvanglocatie voormalig Rabobank-kantoor (Thebe 22, Arenapark)

Op maandag 7 maart 2022 hebben de Veiligheidsregio's de opdracht van het Rijk gekregen per direct de noodopvang voor Oekraïense vluchtelingen te organiseren en uit te voeren. Voor de regio Gooi en Vechtstreek heeft dit tot gevolg dat er in een aantal stappen tot 2000 vluchtelingen opgevangen moet worden. Kort na dit besluit is er, zoals eerder met u gedeeld, in Hilversum een 1e noodopvang locatie op

de Heuvellaan 50 voor een periode van 1 jaar beschikbaar gesteld (gehuurd) en inmiddels al een ruim aantal weken volledig operationeel.

Omdat dit een noodopvanglocatie ('1^e lijn crisisopvang') betreft en deze locatie maar voor een jaar gebruikt kan worden, is het noodzakelijk om zo spoedig mogelijk de doorstroming van de noodopvang naar een opvang locatie voor de middellange termijn te realiseren. Zodat voor een langere periode vluchtelingen opgevangen worden en voor hen de mogelijkheid om weer zelfredzaam te zijn, ontstaat. De afgelopen weken is onderzocht welke locatie daarvoor geschikt gemaakt kan worden en uiteraard of de eigenaar daaraan mee wil en kan werken. Deze locatie is gevonden in het voormalig Rabobank-kantoor (adres Thebe 22, Arenapark).

Het college heeft op 26 april 2022 ingestemd met de overeenkomst tot het huren van het kantoorpand aan Thebe 22 en is een huurovereenkomst aangegaan voor een periode van 5 jaar. Deze locatie wordt omgebouwd tot opvang voor een middellange termijn om onderdak te bieden aan oorlogsvluchtelingen uit Oekraïne.

Maatschappelijke ondersteuning op de begane grond

In het voormalig Rabobank-pand wordt op de begane grond een maatschappelijke hub gecreëerd, waar onderwijsruimte voor de taalschool (primair onderwijs aan Oekraïense kinderen) ingericht zal worden. In het Rabobank-pand zal geen locatiemanagement worden uitgevoerd zoals in de locatie op de Heuvellaan 50 het geval is. De maatschappelijke begeleiding en ondersteuning komt in handen van het Sociaal Plein in samenwerking met Versa Welzijn en Vluchtelingenwerk.

De omliggende bedrijven, omwonenden en de schoolbesturen worden per brief geïnformeerd. Wij hopen u hiermee tussentijds voldoende te hebben geïnformeerd en wij zien u graag op de raadsinformatiebijeenkomst op woensdagavond 11 mei, aansluitend op de raadsvergadering.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

mr. C.P. Torres Barrera

dr. ir. G.M. van den Top

VOORSTEL

zaaknummer: 1126577
afdelingsnaam: Leefomgeving
steller: Morris Jabri
telefoonnummer: 035 629 2800

onderwerp: Huurovereenkomst vastgoed Thebe 22 (voormalig Rabobank-kantoor)

Voorstel

1. De overeenkomst tot het huren van het kantoorpand aan Thebe 22 (voormalig Rabobank-kantoor) vast te stellen en aan te gaan

Samenvatting

De overeenkomst voor het huren van het voormalig Rabobank-kantoor (adres Thebe 22, Arenapark) geldt voor minimaal 5 jaar. Het pand wordt intern omgebouwd tot tijdelijke appartementen om huisvesting te bieden aan oorlogsvluchtelingen uit Oekraïne. Indien de noodzaak tot deze huisvesting gedurende de looptijd van de huurovereenkomst afneemt of stopt, is er contractuele flexibiliteit het pand voor het restant van de looptijd in te zetten voor andere functies, zoals onderwijshuisvesting (IHP) of spoedzoekers op de reguliere woningmarkt. De financiële dekking van de huurverplichting is voor de gehele looptijd gedekt vanuit een regeling van het Rijk (zie bijlage 1).

Probleemstelling/doel

Hilversum heeft de taak huisvesting te bieden aan minimaal 1000 oorlogsvluchtelingen uit Oekraïne. Met het huren van het pand Thebe 22 is het mogelijk om minimaal 250 duurzame en leefbare verblijfsplaatsen in te richten die geschikt zijn voor de middellange termijn (5 jaar).

Inrichtingsplan

Het inrichtingsplan is voor de verantwoordelijkheid van de huurder (in dit geval, de gemeente): het pand is immers een kantoorpand en de verhuurder heeft het aangekocht om ook als zodanig in te zetten. Vanwege de actuele crisis is er noodzaak het pand anders in te richten dan waar het voor bedoeld is. De dekking van de lasten voor een inrichtingsplan zijn meegerekend in de financiële opzet (dekking van de regeling van het Rijk, inzake huisvesting voor vluchtelingen uit Oekraïne).

Leefbare tijdelijke huisvesting

Vooruitlopend op het aangaan van de huurverplichting is, in overleg met de eigenaar van het pand, reeds toegang verkregen om tot een inrichtingsplan te kunnen komen. Dit is toegespitst op hoe oorlogsvluchtelingen op te vangen met leefbare huisvesting van (middel)lange duur. Woonbeleid van de gemeente alsook van woningcorporaties is hierbij ter hand genomen om tot een werkbaar kader voor het inrichtingsplan te kunnen komen. Dit kader is te limiteren tot een minimale metrage aan opvangruimte en basisbehoeften, zoals bijvoorbeeld water, elektra maar ook lichtinval en geluid. Dit is

om een bepaalde mate van kwaliteit en leefbaarheid te kunnen waarborgen. Met de ruimte die het Rabobank-pand biedt, in relatie tot voornoemde parameters, is het mogelijk gebleken om een indeling met minimaal 250 slaapplekken te creëren, verdeeld over 121 woonunits. Afhankelijk van gezinssamenstellingen (er zullen ook alleenstaanden en/of (eenouder)gezinnen met kinderen zijn) kan de indeling worden aangepast en in potentie nog tot 350 slaapplekken opgeschaald worden. Er worden geen zelfstandige appartementen gerealiseerd. Met uitzondering van een kookegelegenheid (een beveiligde elektrische kookpits) zijn de faciliteiten zoals douches en toiletten gemeenschappelijk en staan deze buiten de woonunits in de gangen en pantries opgesteld).

Bestemming en Bouwbesluit

Er zal een omgevingsvergunning aangevraagd worden voor uit te voeren werkzaamheden aan het pand om een functie mogelijk te maken die in strijd is met het bestemmingsplan. Hier is een check vooraf op gedaan met planologen, juristen RO en adviseurs Omgevingsrecht van Publiekszaken. Er zal sprake zijn van een tijdelijke situatie waarbij wordt afgeweken van het bestemmingsplan met een maximale duur van 5 jaar.

Het is goed mogelijk om aan het Bouwbesluit te voldoen. Op punten zal afgeweken moeten worden, zolang voldoende beheersmaatregelen worden ingesteld om dit zoveel mogelijk af te vangen. Het gaat hierbij om bijv. aanpassingen aan plafondsysteem om de brandveiligheid geschikt te maken voor (tijdelijke) bewoning. Ook zullen de woonunits niet met kantoorwandsystemen afgezet worden (i.v.m. geluid) maar met materiaal dat meer geschikt is voor tijdelijke bewoning. Met de brandweer is hier reeds overleg op gevoerd en is er kenbaar gemaakt welke zaken en hoe deze aangepast dienen te worden. Hier kan de gemeente aan voldoen. Verder zullen er installatiewerkzaamheden worden uitgevoerd t.b.v. de lucht- en verwarmingsinstallaties en watertoevoer. Er zal geen zelfstandige bewoning worden gecreëerd.

Woonlasten

Ingeval van opvang van oorlogsvluchtelingen uit Oekraïne, ontvangen de vluchtelingen slechts leefgeld. Het is de verantwoordelijkheid van gemeenten om voor de huisvesting te zorgen. Er is (nog) geen kader ontwikkeld in relatie tot (sociale) huur en/of toewijzingsbeleid zoals via Woningnet verloopt, ingeval van Oekraïners die reeds betaald werk verrichten en tot de opgevangen groep behoren. In overleg met het Sociaal Plein en maatschappelijke partners zal later een kader ontwikkeld moeten worden om antwoorden op deze vragen te kunnen geven. De leidraad van het Rijk is hierbij ook van belang en deze is helaas op dit moment onvoldoende uitgewerkt. Het merendeel van de reeds opgevangen Oekraïners werkt (nog) niet. Het is echter goed voor te stellen (en logisch) dat werkende Oekraïners wel woonlasten opgelegd krijgen. In eerste instantie zal het innen van huurpenningen via de gemeente verlopen. Omdat het aantal werkende Oekraïners een exploitatiemodel zoals bij de woningcorporaties (nog) niet rechtvaardigt, is het praktischer dit (voorlopig) als gemeente zelf te doen. Om het uitvoerbaar te houden is het logisch om bestaande systematiek (inkomensniveau versus hoogte huur) te volgen, echter is dit van latere zorg en mede afhankelijk van de Rijksuitwerking. De werkvoorraad die hieruit voortkomt is, gezien het in het Rabobank-pand aantal op te vangen mensen (en % werkenden) nog af te vangen. Er wordt dan ook een (praktische) koppeling tussen Team Vastgoed en het Sociaal Plein gelegd om dit goed te kunnen monitoren en onrechtmatige situaties te voorkomen.

Maatschappelijke ondersteuning

In het Rabobank-pand wordt een maatschappelijke hub gecreëerd op de begane grond, waar zowel onderwijsruimte (gescheiden) ingericht zal worden alsook loketten voor Versa Welzijn, Vluchtelingenwerk en het Sociaal Plein (m.b.t. werk en inkomen). Er wordt hiermee maximaal gelegenheid gecreëerd om op locatie maatschappelijke ondersteuning te bieden op de meest gangbare facetten (zorg, onderwijs, werk).

In het Rabobank-pand zal er geen locatiemanagement worden uitgevoerd zoals in het pand op Heuvellaan 50 het geval is geweest. Het Rabobank-pand wordt ingericht met de focus op zelfredzaamheid, terwijl Heuvellaan 50 is ingericht als een zgn. '1^e lijn crisisopvang'. Wel zal er beveiliging aanwezig zijn. De maatschappelijke begeleiding en ondersteuning komt in handen van het Sociaal Plein

i.c.m. Versa Welzijn en Vluchtelingenwerk. Voor het sociale kader worden nog meer uitwerkingen verwacht van het Rijk. Deze uitwerkingen behoren (vooralsnog) niet tot het financieel kader voor huisvesting. Er is een risico dat dit met terugwerkende kracht alsnog het geval zal zijn en dus de kosten voor het maatschappelijk/sociaal kader voor rekening van gemeenten komt.

Argumenten

1.1

Met het aangaan van de voorliggende huurovereenkomst is het mogelijk om voor een periode van 5 jaar minimaal 250 leefbare en veilige plekken voor huisvesting te realiseren.

1.2

De financiële dekking van de huurlasten en eenmalige investering is gebaseerd op de regeling van het Rijk, zoals gesteld in de 'Verzamelbrief opvang Oekraïne' (bijlage 1). Na aanvullend contact met het verantwoordelijk ministerie is aan de gemeente bevestigd dat de eenmalige investering gedeclareerd kan worden bij het Rijk, op basis van werkelijk gemaakte kosten. De vergoeding hiervoor is afkomstig uit een aparte regeling voor eenmalige investeringen.

Kanttekeningen

1.1.1

Er wordt een huurovereenkomst voor een kantoorpand voor langere tijd aangegaan, met het risico dat de noodzaak tot vluchtelingenhuisvesting gedurende de looptijd van de huurovereenkomst afneemt of stopt. De beheersmaatregel hierop is dat de financiële lasten voor de gehele looptijd gedekt zijn via de regeling zoals gesteld in bijlage 1 alsook de contractuele flexibiliteit het pand – ingeval van afname van de huisvestingsnoodzaak – in te zetten voor andere functies, zoals onderwijshuisvesting of reguliere huisvesting van spoedzoekers, studenten, etc.

1.1.2

Het is niet mogelijk gebleken de eigenaren van het pand te bewegen tot een dialoog over een optie tot koop van het pand. De eigenaren hebben het pand recent (februari 2022) met een specifiek investeringsdoel verworven en volharden in het gevolg willen geven aan dit doel. Huisvesting van vluchtelingen maakt hier geen onderdeel van uit, echter wordt de noodzaak hiertoe door hen erkend.

Financiën

Aan de gemeenteraad is inmiddels voorgesteld een bestemmingsreserve in te stellen van € 2,7 miljoen ('reserve opvang Oekraïne'). Dit bedrag is slechts indicatief (1% van de begrotingsomvang) en niet nader onderbouwd, analoog aan de werkwijze bij het instellen van de COVID 19 reserve in 2020. De directe kosten die nodig zijn voor de opvang komen ten laste van deze reserve. Inkomsten uit regelingen van het Rijk komen ten gunste van de reserve.

Het Rijk heeft middels de 'Verzamelbrief Opvang Oekraïne' (bijlage 1) bekend gemaakt dat gemeenten voor huisvesting een normbedrag van € 700,- per week per gerealiseerde opvangplek ontvangen. Na 12 maanden volgt een nieuwe vaststelling op de regeling (voortzetting of aanpassing). De minimale potentie die het voormalig Rabobank-kantoor biedt is 250 plekken, met mogelijk een uitbreiding naar 350. Het pand is vooruitlopend op het aangaan van de huurovereenkomst, inclusief financiële en ruimtelijke onderbouwing, aangemeld bij het Ministerie van Justitie & Veiligheid (MinJenV). Het ministerie heeft deze onderbouwing inmiddels geaccepteerd en goedgekeurd, waardoor financiële dekking van alle lasten is geborgd.

De financiële onderbouwing is als volgt:

Huurlasten € 1.406.485,- jaarlijks (€ 7.032.425,- totaal voor 5 jaar)

Exploitatielasten ca. € 100.000,- (€ 500.000,- totaal)

Eenmalige investeringen (verbouwing/inrichting) ca. € 2.000.000,- (dekking op basis van werkelijk te maken kosten en gedekt vanuit een afzonderlijke, nader door het Rijk uit te werken regeling).

Het definitieve aantal te realiseren plekken kan mogelijk nog oplopen, door optimalisaties in het inrichtingsplan. Hierdoor zal het te vergoeden bedrag door het Rijk aan de gemeente oplopen. Het definitief aantal zal aan het betrokken ministerie worden gecommuniceerd.

Op basis van de regeling van het Rijk is de dekking van de lasten als volgt:

€ 700,- per week per gerealiseerde opvangplaats x 250 plaatsen x 52 weken = € 9.100.000,-

Het huurtarief is € 150,- per m² (exclusief parkeerplaatsen). Ter vergelijking, in de directe omgeving is kantoorruimte te huur, variëren van € 130,- per m² tot € 250,- per m² (exclusief parkeerplaatsen) waarbij er tevens groot verschil is in beschikbare meters maar ook kwaliteit. Elders in Hilversum, zoals bijv. het villagebied, liggen de tarieven zelfs hoger. De onderhandelingen over de huurvoorwaarden zijn door de pandeigenaar gestart op € 250,- per m². Het resultaat van de onderhandelingen is dan ook goed als 'marktconform' te kwalificeren.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,

de gemeentesecretaris, de burgemeester,

mr. C.P. Torres Barrera dr. ir. G.M. van den Top

Bijlage(n)

1. Verzamelbrief Opvang Oekraïne

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Directie
Bestuursondersteuning**

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Ons kenmerk
3950521

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 6 april 2022
Onderwerp Verzamelbrief opvang Oekraïne

Inleiding

Door de oorlog in Oekraïne zijn volgens de Europese Commissie op moment van schrijven circa 4 miljoen mensen, voornamelijk vrouwen en kinderen, Oekraïne ontvlucht. Verreweg de meesten worden opgevangen in de omringende landen. Zo vangt Polen 2,5 miljoen ontheemden op, maar een deel van de ontheemden reist door binnen Europa, onder meer naar Nederland. Naast het harde werk dat hier wordt verzet door veiligheidsregio's en gemeenten, blijven ook burgers, maatschappelijke en commerciële organisaties zich op allerlei wijzen inzetten om een bijdrage te leveren aan de opvang van ontheemden uit Oekraïne. Ik heb daar grote waardering voor.

De ontwikkelingen in Oekraïne en daarbuiten ten gevolge van de situatie in Oekraïne volgen elkaar zeer snel op. In deze brief wordt ingegaan op de laatste stand van zaken rond de opvang van ontheemden uit Oekraïne in Nederland. Hierbij komen diverse onderwerpen aan bod, waaronder financiële afspraken met gemeenten, onderwijs en toeslagen gasthuishoudens. Ook is een budgettaire tabel opgenomen.

Gezien het brede scala aan onderwerpen schrijf ik deze brief mede namens alle kabinetsleden van de Ministeriële Commissie Crisisbeheersing (MCCb).

Aanpak van de opvang van ontheemden uit Oekraïne

Op dit moment zijn er ruim 33.000 plekken gerealiseerd in de gemeentelijke opvang, waarvan er circa 24.000 zijn bezet. Het aanbod van het Rijksvastgoedbedrijf aan het COA en de Veiligheidsregio's van ruimte voor naar schatting 15.000 plekken heeft los van de lopende gesprekken inmiddels geleid tot 400 gerealiseerde plekken. Ook zijn er 1100 plekken waarop bestuurlijk akkoord is en die naar verwachting op korte termijn gerealiseerd zullen worden.

Financiële afspraken met gemeenten

Gemeenten en veiligheidsregio's ontvangen een normbedrag van € 700 euro per week per gerealiseerde gemeentelijke opvangplek. Dit normbedrag geldt niet voor

de particuliere opvang. Het normbedrag is van toepassing op de periode waarin de regelgeving van kracht is (3 tot 6 maanden). Financiële verstrekkingen aan personen in de POO (Particuliere Opvang Oekraïners) kunnen apart worden gedeclareerd. De wijze waarop gemeenten gecompenseerd worden voor de financiële verstrekkingen aan ontheemden in de POO wordt nader uitgewerkt in de nog te verschijnen Specifieke Uitkering (SPUK). Dit is niet afhankelijk van het gebruik van de opvangplek. Gemeenten en veiligheidsregio's ontvangen reële compensatie. De hoogte en omvang daarvan vraagt om politiek bestuurlijke weging met als uitgangspunt dat gemeenten er als gevolg van de opvang van ontheemden niet slechter voor komen te staan dan daarvoor. Over de overige gemeentelijke kosten worden afzonderlijke afspraken gemaakt (met OCW over onderwijs gerelateerde kosten en met VWS voor wat betreft kosten gemeentelijke zorg en ondersteuning Wmo, jeugd, PG).

Directie
Bestuursondersteuning

Datum
6 april 2022

Ons kenmerk
3950521

Declaratie vindt plaats op basis van de SiSa systematiek door middel van een Specifieke Uitkering die op dit moment uitgewerkt wordt. De komende SPUK heeft een terugwerkende kracht. Het normbedrag kan dus gedeclareerd worden vanaf het moment dat een Gemeentelijke Opvang Oekraïne (GOO) gerealiseerd is.

Gemeenten kunnen een contract aangaan met een locatie voor een termijn van maximaal 12 maanden. Daarbij vraagt het Rijk gemeenten alleen lange termijncontracten aan te gaan wanneer dit een kostenvoordeel oplevert ten opzichte van korte termijncontracten. In de praktijk zien we dit al goed gaan. Aan gemeenten wordt ook gevraagd om rekening te houden met de mogelijkheid om de locatie op enig moment in te zetten voor andere doeleinden zoals spoedzoekers, studentenhuisvesting etc.

Registratie code

De inzet van de overheid is erop gericht om zo spoedig mogelijk zorg te dragen voor de registratie en de daarbij behorende codering voor ontheemden uit de Oekraïne. Mensen worden nu geregistreerd onder een tijdelijke codering en hebben daarmee recht op de verstrekkingen waar uw Kamer eerder over geïnformeerd werd, maar het is van belang de geautomatiseerde systemen te voorzien van een definitieve codering specifiek voor deze groep. Dat voorkomt handmatig werk en vermindert de kans op menselijke fouten. Er wordt hard gewerkt om dit goed te regelen. Fouten kunnen zich nu wel voordoen, maar zullen na signalering zo snel mogelijk hersteld worden.

Studenten

In het lopende studiejaar zijn ruim 700 studenten uit Oekraïne ingeschreven in het hoger onderwijs in Nederland. In het mbo zijn tientallen Oekraïense studenten ingeschreven. Dit zijn studenten die in september 2021 met hun studiejaar in Nederland zijn begonnen en daar (in het geval van het ho) het instellingscollegegeld voor hebben betaald. Alle ho-studenten hebben destijds een studievizum verkregen om hun studie in Nederland te mogen doen.

De studenten kunnen te maken hebben met onvoorziene problemen met hun financiën vanwege de situatie in hun thuisland en met hun familie, omdat zij geen toegang meer hebben tot hun bankrekening of door de extreme waardedaling van hun munteenheid. Wij blijven in gesprek met het veld om te zorgen dat deze groep studenten weet waar en hoe ze geholpen kunnen worden

Om studenten die met deze problemen te maken hebben in ieder geval in staat te stellen hun studie te vervolgen, stelt het kabinet geld beschikbaar voor financiële ondersteuning aan deze studenten, vanuit de onderwijsinstellingen, vooralsnog voor de periode maart tot en met mei. Voor het hoger onderwijs gaat het om een bedrag van (maximaal): € 2,3 mln. en voor het mbo om € 0,2 mln.

Het is aan de instellingen om de inschatting te maken of studenten ondersteuning nodig hebben. Ook moeten instellingen toetsen welk bedrag noodzakelijk is. Kern daarbij is dat alleen noodzakelijke ondersteuning voor studie en leefgeld geboden kan worden en voor welk bedrag zij studenten moeten ondersteunen. Met noodsteun kan het onderwijs fungeren als eerstelijns opvang, om te voorkomen dat studenten terug moeten naar de onveilige situatie in hun eigen land of asiel moeten aanvragen of een beroep moeten doen op andersoortige (maatschappelijke) opvang.

Directie
Bestuursondersteuning

Datum
6 april 2022

Ons kenmerk
3950521

Onderzoekers

Er zijn ongeveer 700 medewerkers uit Oekraïne, Rusland en Wit-Rusland werkzaam bij Nederlandse kennisinstellingen. Uit navraag bij de kennisinstellingen blijkt dat er uit deze groep slechts een beperkt aantal medewerkers in financiële problemen is gekomen door de oorlog. Momenteel verkennen de kennisinstellingen de mogelijkheden om gevluchte wetenschappers op te vangen door het bieden van een gastvrijheidsaanstelling bij een geschikte instelling.

Geen effect toeslagen gasthuishouden ontheemden uit Oekraïne

Zoals eerder aangegeven heeft het kabinet veel bewondering voor particulieren die mensen in huis nemen en is het uitgangspunt dat het tijdelijke verblijf van ontheemden uit Oekraïne bij particulieren geen gevolgen heeft voor de hoogte van de bijstandsuitkering, de uitkering van de SVB of UWV en de lokale belastingen en heffingen¹. In aanvulling daarop vindt het kabinet het niet wenselijk dat een gasthuishouden minder toeslag ontvangt wanneer het een ontheemde in huis opvangt. Wanneer ontheemden uit Oekraïne zich inschrijven op hetzelfde BRP-adres als het gasthuishouden worden zij in een aantal gevallen toeslagpartner van het gasthuishouden of als medebewoner gerekend voor de huurtoeslag.

Het kabinet werkt daarom aan een oplossing om dit te voorkomen. De uitwerking, door middel van een wetsaanpassing met terugwerkende kracht, zal aan Uw Kamer worden voorgelegd. Vooruitlopend daarop zal Toeslagen bij wijzigingen in huishoudsamenstelling door het opvangen van ontheemden uit Oekraïne de toeslag hier niet op aanpassen. Hiervoor zijn een tijdige, correcte en volledige inschrijving van ontheemden uit Oekraïne in het BRP en het toekennen van een herkenbare verblijfstitel een belangrijke voorwaarde: Toeslagen moet immers in staat zijn deze situaties te herkennen. Mogelijk zal dit aanvankelijk nog niet in alle gevallen automatisch goed gaan. In de communicatie zal benadrukt worden dat het parlement zich nog moet buigen over dit kabinetsvoorstel.

Het kabinet realiseert zich dat sommige ontheemden uit Oekraïne met hun eigen auto zijn gevlucht en beziet of voor deze omstandigheid nog aparte maatregelen genomen moeten worden. Het kabinet beraadt zich hier de komende tijd over.

¹ Kamerstukken II 2021/22, 2022Z05390, p3.

Budgettaire tabel

In onderstaande budgettaire tabel zijn enkel maatregelen opgenomen waar reeds door het kabinet toe besloten is, inclusief een raming van het budgettaire beslag. Er zijn andere maatregelen in voorbereiding dan wel besluitvorming.

Directie
Bestuursondersteuning

Datum
6 april 2022

Ons kenmerk
3950521

Maatregel	Budgettair beslag (mln. euro's)	Departement
Gemeentelijke en particuliere opvang (GOO en POO)	887	JenV
Gereedmaken Rijksvastgoed voor opvang	64	JenV
Uitvoeringskosten Rijksvastgoedbedrijf opvang	1,2	BZK
Verkenning tijdelijke uitvoeringsorganisatie	2	BZK
Subsidieregeling medisch noodzakelijke zorg aan onverzekerden	23	VWS
Tolken	1,6	JenV
Landelijk Coördinatiecentrum Patiënten Spreiding (LCPS)	1,8	VWS
Zorgkosten medische evacuees	24	VWS
Transportkosten medische evacuees	8	VWS
Extra ondersteuning LOWAN en uitvoering	0,6	OCW
Tijdelijke compensatie Oekraïense studenten	2,5	OCW

Toelichting Gemeentelijke en particuliere opvang

Deze maatregel betreft de compensatie voor gemeenten voor de realisatie van noodopvangplekken en verstrekkingen aan ontheemden. Dit bedrag is geraamd voor zes maanden, gezien de regeling voorzien wordt voor drie maanden met eventueel verlenging met drie maanden en uitgaande van 50.000 ontheemden. Voor de periode erna wordt een nieuwe regeling uitgewerkt. Met deze middelen betalen gemeenten ook de huur voor het Rijksvastgoed uit (zie post hieronder). Gemeenten mogen opvanglocaties tot 12 maanden vastleggen, de kostenraming hiervoor wordt meegenomen bij de uitwerking van bovenstaande regeling.

Toelichting gereedmaken Rijksvastgoed voor opvang

Het Rijksvastgoedbedrijf (RvB) zal in overleg met gemeenten bestaand Rijksvastgoed beschikbaar stellen voor de tijdelijke noodopvang van ontheemden uit Oekraïne. Om hen een waardig onderkomen en noodzakelijke voorzieningen te bieden, moeten aanpassingen worden gedaan aan de gebouwen.

Uitvoeringskosten Rijksvastgoedbedrijf opvang

Om de extra werkzaamheden van het RvB mogelijk te maken zijn middelen nodig t.b.v. projectleiding en juridische/contractuele werkzaamheden.

Verkenning tijdelijke uitvoeringsorganisatie

Dit betreft een verkenning naar een tijdelijke uitvoeringsorganisatie die kan ondersteunen in het realiseren van tijdige en goede huisvesting voor ontheemden. De bijbehorende kosten worden gedekt binnen de begroting van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De uitkomsten van deze verkenning

worden politiek gewogen alvorens verdergaande stappen richting vormgeving van de tijdelijke organisatie worden ondernomen.

Directie
Bestuursondersteuning

Subsidieregeling medisch noodzakelijke zorg aan onverzekerden (SOV)

Ontheemden uit Oekraïne die naar Nederland komen zijn momenteel onverzekerd voor medisch noodzakelijke zorg. Voor onverzekerden bestaat de SOV-regeling, op basis waarvan aanbieders gecompenseerd worden voor medisch noodzakelijke zorg die zij aan hen verlenen. Het kabinet heeft besloten de uitgaven in de SOV voor ontheemden uit Oekraïne generaal te compenseren t/m het tweede kwartaal van 2022 en raamt het budgettaire beslag hiervan op 23 miljoen euro.

Datum
6 april 2022

Ons kenmerk
3950521

Tolken

De wet verplicht zorgverleners om begrijpelijk te communiceren met patiënten. Dat betekent dat bij een taalbarrière een professionele talentolk moet worden ingezet. Omdat de ontheemden uit Oekraïne niet onder het COA vallen, waar talentolken voor asielzoekers beschikbaar worden gesteld, wordt gebruikt gemaakt van het inkoopcontract van JenV om 1,6 miljoen euro hiervoor beschikbaar te stellen.

Landelijk Coördinatiecentrum Patiënten Spreiding (LCPS)

De Europese Commissie heeft haar lidstaten gevraagd te inventariseren hoeveel capaciteit er in de lidstaat beschikbaar is om medische evacuaties van Oekraïense patiënten uit EU-buurlanden uit te voeren en de betreffende patiënten op te vangen en zorg en ondersteuning te bieden. De coördinatie en organisatie hiervan wordt aan Nederlandse zijde uitgevoerd door het LCPS, onderdeel van het Landelijk Netwerk Acute Zorg (LNAZ). Het gaat om een bedrag van 1,8 miljoen euro voor 6 maanden.

Zorgkosten medisch evacuees

Nederland kan in het tweede kwartaal 2022 maximaal 30 patiënten per dag opvangen en raamt het budgettaire beslag van de zorgkosten voor medische evacuees op 24 miljoen euro. De zorgkosten voor de medische evacuees worden vergoed via de SOV-regeling.

Transport medische evacuees

Voor de evacuatie van Oekraïense patiënten uit EU-buurlanden wordt gebruik gemaakt van een Europees matchingsysteem. Na acceptatie door het ontvangende land, wordt het transport vervolgens geregeld door het land waar de patiënt zich bevindt voor overplaatsing. Binnen de EU is afgesproken dat de kosten van transport voor het ontvangende land zijn. Hiervoor is een bedrag van 8 miljoen euro geraamd.

Extra ondersteuning LOWAN en uitvoering

Via LOWAN (de door OCW gesubsidieerde ondersteuningsorganisatie voor het nieuwkomersonderwijs) worden scholen ondersteund om kinderen uit Oekraïne zo snel mogelijk les te kunnen geven. Het ministerie verhoogt de subsidie aan LOWAN-po (via de PO-Raad) en LOWAN-vo voor extra fte ondersteuning.

Tijdelijke compensatie Oekraïense studenten

Dit betreft een compensatie voor zittende Oekraïense studenten in het studiejaar 2021 – 2022 in het ho en mbo. Deze compensatie loopt via instellingen en bedraagt maximaal 1000 euro (betreft de kosten voor leefgeld en studie, bedrag

conform Nibudnorm) per student per maand voor in beginsel drie maanden (maart – mei). Dit wordt via een subsidieregeling aan instellingen uitgekeerd.

Budgettaire verwerking

Uw Kamer ontvangt hiertoe een Incidentele Suppletoire Begroting (ISB) van de betreffende departementen.

Directie
Bestuursondersteuning

Datum
6 april 2022

Ons kenmerk
3950521

Conclusie

Tot slot wil ik benoemen dat de ontwikkelingen op het gebied van migratie en aangrenzende werkvelden zich ten gevolge van de oorlog in Oekraïne razendsnel opvolgen, zowel op nationaal, Europees als internationaal niveau. Dat heeft tot gevolg dat het beeld zeer snel verandert en het kabinet zich daar continu op dient aan te passen. Ik span mij, samen met mijn collega's, in om uw Kamer tijdig en adequaat te informeren.

Actieve openbaarmaking stukken

In het kader van actieve openbaarmaking maakt het kabinet de stukken die ten grondslag liggen aan de in deze brief beschreven besluitvorming openbaar. De stukken worden op de website² van de Rijksoverheid gedeeld voor zover daar geen zwaarwegende belangen³ aan in de weg staan en zijn op korte termijn raadpleegbaar.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,

E. van der Burg

² <https://www.rijksoverheid.nl/>

³ Hierbij is onder meer te denken aan derden belang, het belang van de staat, de persoonlijke levenssfeer en de internationale betrekkingen.